

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'

Ενότητα 1: Η εθνική συγκρότηση και τα αγροτικά
ζητήματα

Κατερίνα Γαρδίκια

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Αγροτικά ζητήματα στην Ελλάδα 1821-1923

- Ελλάδα 1830-1832 Εθνικές γαίες
- Ιόνια νησιά 1864 Τιμαριωτικοί θεσμοί
- Θεσσαλία, 1881 Μεγάλες γαιοκτησίες
- Μακεδονία 1912-13 Μεγάλες γαιοκτησίες

Χάρτης Η. Kiepert 1853

Εικόνα 1

- Συνταγματικές ρυθμίσεις
- Εθνικά δάνεια
- Ενοικιαστές φόρων
- Εθνικές γαίες
- Ιδιωτικές γαίες
- Εθνικοϊδιόκτητα κτήματα
- Φθαρτά κτήματα

Εκτιμήσεις

- Έκταση εθνικών γαιών
5,432,323 στρ (1828) – 3,605,8000 στρ. (1835)
- Αξία εθνικών γαιών 220,000,000 δρχ (1858)

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ

- Εποικισμοί προσφύγων – νεοφύτων κλπ.
- 1834 Μάιος Διανομή στους αγωνιστές
- 1835 Μάιος Προικοδότηση Ελληνικών οικογενειών (γραμμάτια, 36 δόσεις)
- 1838 Ιανουάριος Προικοδότηση Φαλαγγιτών
- 1843 Μάρτιος Απαγόρευση εξώσεων
- 1871 Μάρτιος Διανομή εθνικών γαιών (δύο νόμοι) 26 δόσεις

Αγροτικό ζήτημα Κέρκυρας

- Τιμαριούχοι και Εγχώρια Διαχείριση
- 1866 δημοσιότητα υποθηκών
- 1867 κατάργηση τιμαρίων
- 1894 Ταμείο υπέρ οφειλετών αγροτών
- 1925 κατάργηση όλων των βαρών

Μετά το 1881

Τσιφλίκια

- Θεσσαλία 584
- Μακεδονία 818
- Ήπειρος 410
- Θράκη 84
- Παλαιά Ελλάδα 363

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΤΣΙΦΛΙΚΙΩΝ (2259)

- 1907 Διανομή Στεφανοβικείων κτημάτων
- 1911 Συνταγματική αναθεώρηση
- 1917 Νόμος αναγκαστικής απαλλοτρίωσης (συνεταιρισμοί)
- 1919 Νόμος Καφαντάρη
- 1923 ΝΔ 15/2 Επαναστατική νομοθεσία (642 τσιφλίκια)
- 1923 Σεπτ. Ίδρυση ΕΑΠ
- 1924 ΝΔ 4/9 Α. Μυλωνά
- 1924 Δεκ. Δάνειο Κοινωνία των Εθνών
- 1925 ΝΔ 24/11

Τέλος Ενότητας

Η εθνική συγκρότηση και τα αγροτικά
ζητήματα

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Κατερίνα Γαρδίκια, 2015. «II 18. Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'. Ενότητα 13: Η εθνική συγκρότηση και τα αγροτικά ζητήματα.». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015.

Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<http://opencourses.uoa.gr/courses/ARCH1>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων εικόνων/φωτογραφιών :

1. David Rumsey Historical Map Collection,

<http://www.davidrumsey.com/luna/servlet/detail/RUMSEY~8~1~24773~950037:Hellas,-Ionischen-Inseln->

